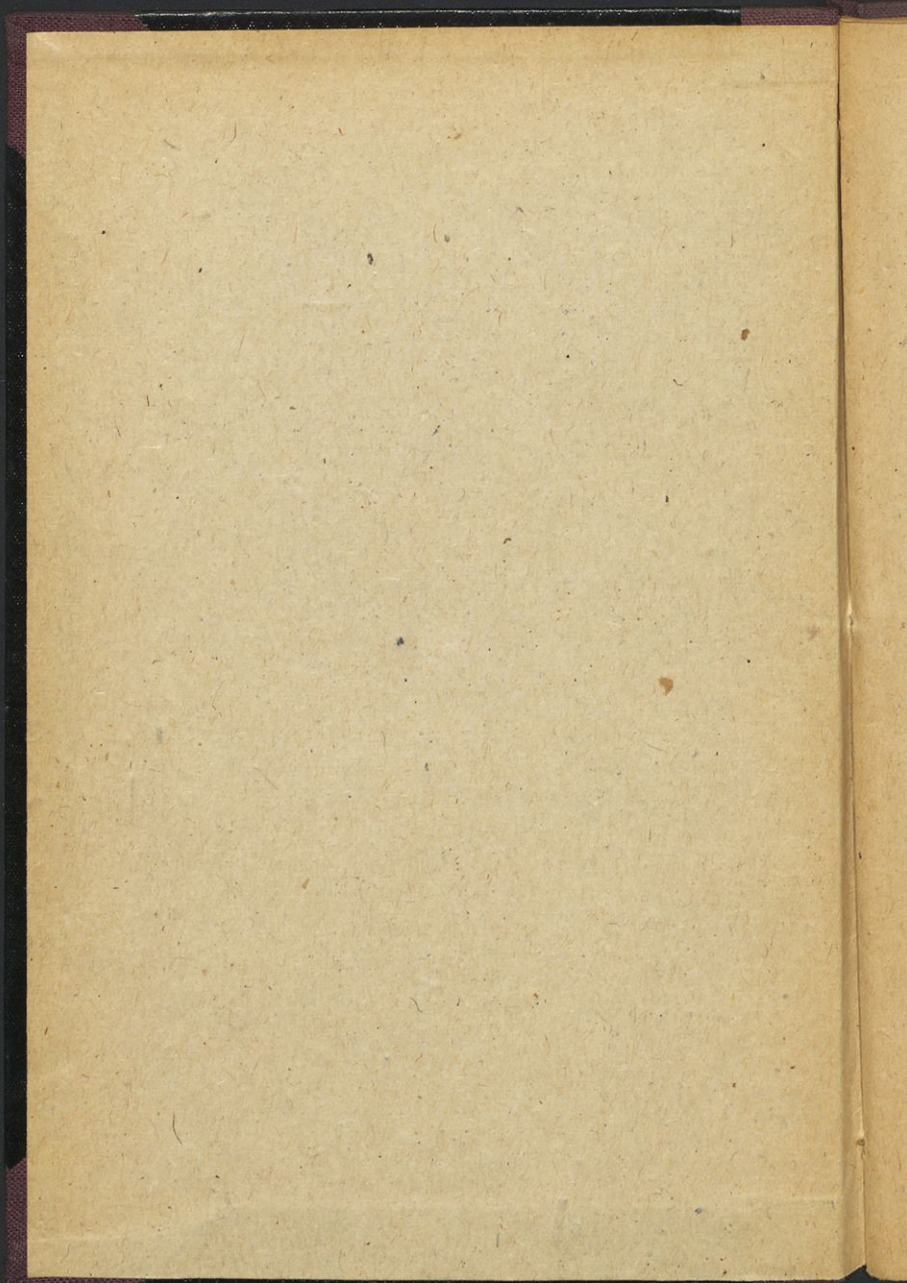
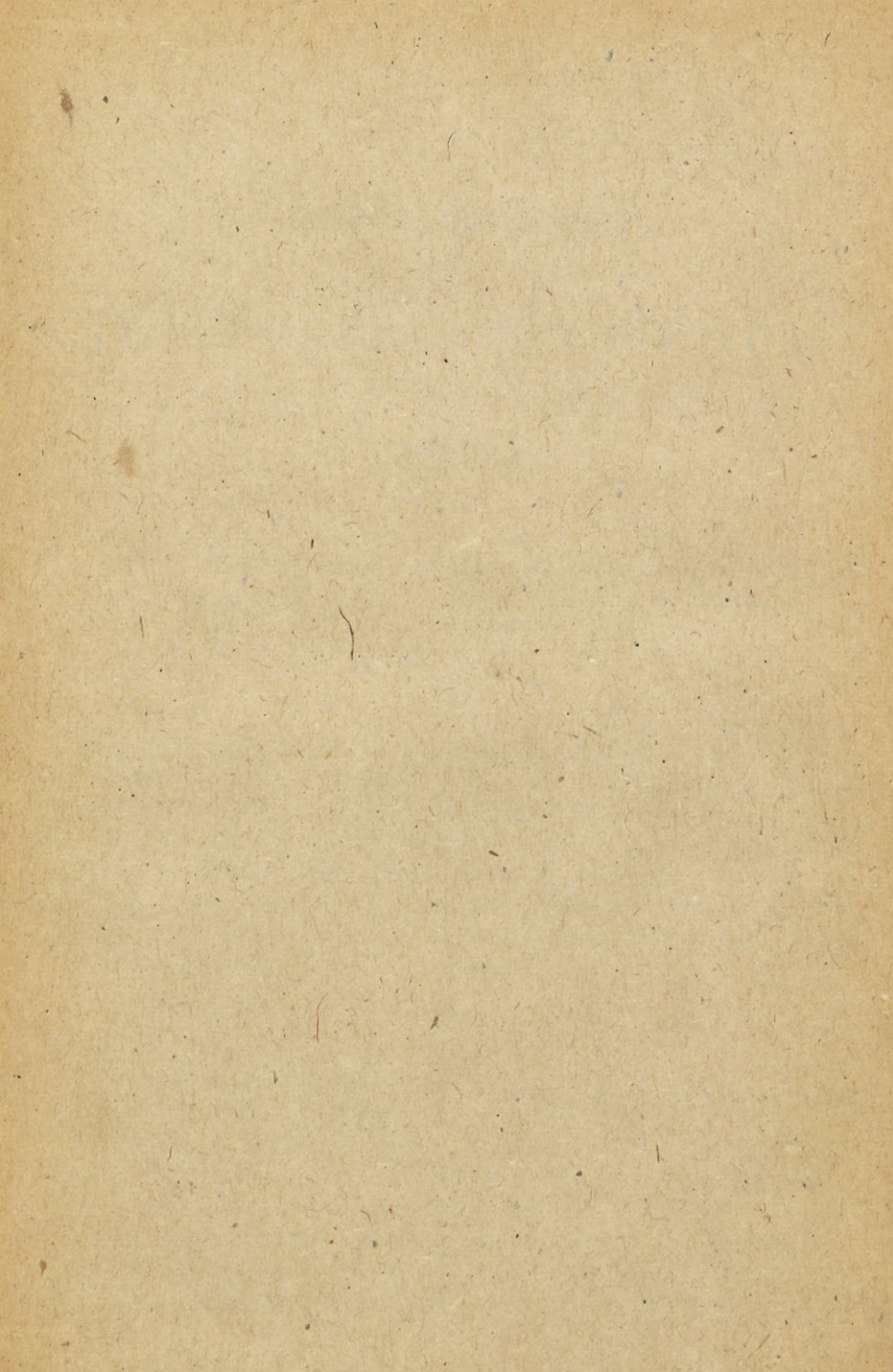

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

105833

105833

Officium
m

105883

330 24/1952

DIE VIII. DECEMBRIS.

IN FESTO

IMMACULATAE CONCEPTIONIS

BEATAE MARIAE VIRGINIS

PATRONAE.

Duplex I. Classis cum Octava.

IN I. VESPERIS.

Antiph. Sicut lilium, cum reliquis ut infra in Laudibus. Psalmi ut in Officio parvo B. M. V.

Capitulum. *Prov. 8.*

Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio. Ab aeterno ordinata sum, et ex antiquis, antequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram.

R. Deo gratias.

Hymnus.

Ave maris stella.

V. Immaculata Conceptio (est hodie) sanctae Mariae Virginis.

R. Cujus vita inelyta cunctas illustrat Ecclesias.

Ad Magnificat, Antiphona.

Beata Dei Genitrix Maria, Virgo perpetua, templum Domini, sacrarium Spiritus sancti,

sola sine exemplo placuisti Domino nostro Jesu Christo, alleluja.

Oratio.

Deus, qui per immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum praeparasti: ejus nobis intercessionem concede; ut cor et corpus nostrum immaculatum tibi, qui eam ab omni labe praeservasti, fideliter custodiamus. Per eundem Dominum.

Deinde fit commemoratio de Feria occurrente in Adv. tantum.

AD MATUTINUM.

Invitorium. Immaculatam Conceptionem Virginis Mariae celebremus: * Christum, ejus Filium, adoremus Dominum.

Psalmus. Venite, exultemus.

Hymnus. Quem terra, pontus.

In primo Nocturno.

Antiphona 1. Multae filiae congregaverunt divitias, tu supergressa es universas. **Psalmi consueti ut in Festis B. M. V.**

Antiphona 2. Manus Domini confortavit te, et ideo eris benedicta in aeternum.

Antiphona 3. Noli metúere, non morieris: non enim pro te, sed pro omnibus haec lex constituta est.

V. Deus praecinxit me virtute.

R. Et posuit immaculatam viam meam.

Lectiones ut in Breviario in eodem Festo cum sequentibus Responsoriis et Versiculis.

R. I. Quae est ista, quae ascendit sicut aurora consurgens, * Pulchra ut luna, electa ut sol?

V. Quasi arcus refulgens inter nebulas, et quasi flos rosarum in diebus vernis. Pulchra ut luna...

R. II. Vidi speciosam sicut columbam ascendentem desuper rivos aquarum, * Cujus inaeestimabilis odor erat nimis in vestimentis ejus.

V. Quae est ista, quae ascendit de deserto deliciis affluens, innixa super dilectum suum? Cujus inaeestimabilis...

R. III. Congratulamini mihi omnes, qui diligitis Dominum, * Quia cum essem parvula, placui Altissimo.

V. Fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus. Quia...

Gloria Patri... Quia...

In secundo Nocturno.

Antiphona 4. Eripuit me de inimicis meis fortissimis; et factus est Dominus protector meus.

Antiphona 5. Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Antiphona 6. Fundatur mons Sion exultatione universae terrae, látera aquilonis, civitas Regis magni.

V. In hoc cognovi, quoniam voluisti me.

R. Quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Lectiones ut in Br. in eodem Festo.

R. IV. Fundamenta ejus in montibus sanctis: * Diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

V. Gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei. Diligit...

R. V. Nihil inquinatum in eam incúrrit: * Candor est lucis aeternae, speculum sine macula.

V. Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus. Candor...

R. VI. Beatam me dicent omnes generationes, * Quia ancillam humilem respexit Deus.

V. Ornatam monilibus filiam Jerusalem Dominus concupivit. Quia...

Gloria Patri... Quia...

In tertio Nocturno.

Antiphona 7. Ave, gratia plena, Dominus tecum.

Antiphona 8. Venite et videte, et narrabo, quanta fecit Deus animae meae.

Antiphona 9. A dextris est mihi Dominus, ne commovear: propter hoc dilatatum est cor meum.

V. Elegit eam Deus et prae-elegit eam.

R. In tabernaculo suo habitare fecit eam.

Homilia ut in Br. in eodem Festo.

R. VII. Signum magnum apparuit in coelo, Mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus, * Et in capite ejus corona stellarum duodecim.

V. Filia Sion tota formosa et suavis est. Et in capite...

R. VIII. Benedixit te Dominus in virtute sua, * Quia per te ad nihilum redegit inimicos nostros.

V. (Hodie) Nomen tuum ita magnificavit Dominus, ut non recedat laus tua de ore hominum. Quia...

Gloria Patri... Quia...

AD LAUDES

et per Horas.

Antiphona 1. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. **Psalmi Dominicæ.**

Antiphona 2. Dilectus meus

mihî et ego illi, qui pascitur inter lilia.

Antiphona 3. Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te.

Antiphona 4. Benedicta es tu, filia, a Domino Deo excelso prae omnibus mulieribus super terram.

Antiphona 5. Tu gloria Jerusalem, tu laetitia Israël, tu honorificentia populi nostri.

Capitulum. *Prov. 8.*

Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio. Ab aeterno ordinata sum, et ex antiquis, antequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram.

R. Deo gratias.

Hymnus.

Gloriosa Virginum,

V. Immaculata Conceptio (est hodie) sanctae Mariae Virginis.

R. Cujus vita inclyta cunctas illustrat Ecclesias.

Ad Benedictus, Antiphona.

Ait Dominus Deus ad serpentem: Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius; ipsa conteret caput tuum, alleluja.

Oratio.

Deus, qui per immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum praepa-

rasti: ejus nobis intercessione concede; ut cor et corpus nostrum immaculatum tibi, qui eam ab omni labe praeservasti, fideliter custodiamus. Per eundem Dominum.

Et fit commemoratio Feriae tantum.

AD PRIMAM.

Antiphona. Sicut lilium.

In R. br. V. Qui natus es de Maria Virgine.

AD TERTIAM.

Antiphona. Dilectus meus mihi.

Capit. Dominus possedit, ut supra.

R. br. Deus * Praecinxit me virtute. Deus...

V. Et posuit immaculatam vitam meam. Praecinxit...

Gloria Patri... Deus...

V. In hoc cognovi, quoniam voluisti me.

R. Quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

AD SEXTAM.

Antiphona. Tota pulchra es.

Capitulum. *Ezech. 44.*

Porta haec clausa erit, non aperietur, et vir non intrabit per eam, quoniam Dominus Deus Israëli ingressus est per eam: eritque clausa Principi. Princeps ipse sedebit in ea.

R. br. In hoc cognovi, * Quoniam voluisti me. In hoc...

V. Quoniam non gaudebit ini-

micus meus super me. Quoniam voluisti me.

Gloria Patri... In hoc...

V. Elegit eam Deus, et praelegit eam.

R. In tabernaculo suo habitare fecit eam.

AD NONAM.

Antiphona. Tu gloria.

Capitulum. *Prov. 8.*

Beatus homo, qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quotidie, et observat ad postes ostii mei. Qui me invenerit, inveniet vitam et hauriet salutem a Domino.

R. br. Elegit eam Deus, * Et praelegit eam. Elegit...

V. In tabernaculo suo habitare fecit eam. Et...

Gloria Patri... Elegit...

V. Diffusa est gratia in labiis tuis.

R. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

IN II. VESPERIS.

Omnia ut in I. Vesperis.

V. Immaculata Conceptio (est hodie) sanctae Mariae Virginis.

R. Cujus vita incluta cunctas illustrat Ecclesias.

Ad Magnificat, Antiphona.

Conceptio tua, Dei Genitrix Virgo, gaudium annuntiavit universo mundo: ex te enim ortus est sol justitiae Christus Deus noster, qui solvens maledictionem, dedit benedictionem, et

confundens mortem, donavit nobis vitam sempiternam, alleluja.

DIE IX. DECEMBRIS.

Secunda infra Octavam.

Semiduplex.

Omnia ut supra in Festo prae-ter sequentia.

In I. Nocturno.

Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Epiphaniï Episcopi.

Or. de Laud. S. Mariae Deiparae.

Lectio IV.

Quid dicam? et quid prolo-
quar? Quo pacto beatam
praedicabo gloriae radicem? Solo
enim Deo excepto, cunctis su-
perior existit; natura formosior
est ipsis Cherubim, Seraphim
et omni exercitu angelico: cui
praedicandae coelestis ac ter-
rena lingua minime sufficit, imo
vero nec Angelorum. Etenim
ipsi quidem hymnum, laudem,
honorem protulerunt. Laetaban-
tur vero Angeli, tanquam ipsi
dumtaxat Deum haberent; qui-
bus sanctissima Virgo superior
facta, Deum habitantem in coelis
concepit in terra, ut hac ratione
exercitus Angelorum traheret in
terram, et versaretur cum ho-
minibus. Ipsa enim est coeli et
terrae mediatrix, quae unionem
naturaliter peregit.

R. Fundamenta ejus in mon-
tibus sanctis: * Diligit Domi-
nus portas Sion super omnia
tabernacula Jacob.

V. Gloriosa dicta sunt de te,
civitas Dei. Diligit...

Lectio V.

beata Virgo, columba pura,
et sponsa coelestis, Maria, coe-
lum, templum et thronus, Divi-
nitatis, quae coruscantem in
coelo et in terra solem habes
Christum; nubes lucida, quae
fulgur de coelo lucidissimum ad
illuminandum mundum deduxit
Christum. Nubes coelestis, quae
tonitruum Spiritus sancti in se
ipsa reconditum deduxit in mun-
dum, et imbrem Spiritus sancti
in universam terram, ad pro-
ducendum fidei fructum, cum
impetu demisit. Ave, gratia ple-
na, porta coelorum, de qua
Propheta vaticinatus est his ver-
bis: Ecce porta clausa, et nul-
lus ingredietur per eam, nec
egredietur, praeterquam Domi-
nus Deus solus: et erit porta
clausa duci, quia dux ipse vo-
cabitur, et in ipsum sperabunt
omnes gentes. De hac porta
etiam in Canticis Propheta in
decursu orationis plane et aperte
proloquitur, inclamans: Hortus
conclusus soror mea sponsa,
hortus conclusus, fons signatus.

R. Nihil inquinatum in eam
incurrit: * Candor est lucis
aeternae, speculum sine macula.

V. Hortus conclusus soror

mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus. Candor...

Lectio VI.

Angeli accusabant Evam, nunc vero Mariam gloria prosequuntur, quae mulierum infirmitatem vere gloriosam reddidit; quae lapsam Evam erexit, et Adamum e paradiso dejectum in coelos misit; quae paradysum clausum aperuit, et per latronem rursus Adamum complantavit. Per te enim, o Virgo, medius obstructionis paries inimicitias dissolvit; per te pax coelestis donata est mundo; per te homines facti sunt Angeli; per te homines appellati sunt amici, servi et filii Dei, per te homines meruerunt esse conservi Angelorum, et cum eis familiariter conversari; per te notitia coelestis a terra transmittitur in coelos; per te homines fiduciam habent in coelo erga Altissimum; per te Crux respicit per universam terram, in qua quidem Cruce pependit Filius tuus Christus Deus noster; per te mors conculcatur, et spoliatur infernus.

R. Beatam me dicent omnes generationes, * Quia ancillam humilem respexit Deus.

V. Ornata monilibus filiam Jerusalem Dominus concupivit. Quia...

Gloria Patri... Quia...

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 1.

Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in Matth., in initio.

In Isaia legimus: Generationem ejus quis enarrabit? Non ergo putemus, Evangelistam Prophetae esse contrarium, ut, quod ille impossibile dixit effatu, hic enarrare, incipiat: quia ibi de generatione Divinitatis, hic de incarnatione est dictum. A carnalibus autem coepit, ut per hominem Deum discere incipiamus. Filii David, filii Abraham. Ordo praeposterus, sed necessario commutatus. Si enim primum posuisset Abraham, et postea David, rursus ei repetendus fuerat Abraham, ut generationis series texeretur.

R. Signum magnum apparuit in coelo, Mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus, * Et in capite ejus corona stellarum duodecim.

V. Filia Sion tota formosa et suavis est. Et in capite...

Lectio VIII.

Ideo autem ceteris praetermissis, horum filium nuncupavit,

quia ad hos tantum facta est de Christo promissio. Ad Abraham: In semine, inquit, tuo benedicentur omnes Gentes, quod est Christus. Ad David: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Judas autem genuit Phares et Zaram de Thamar. Notandum, in genealogia Salvatoris nullam sanctarum assumi mulierum, sed eas, quas Scriptura reprehendit: ut, qui propter peccatores venerat, de peccatoribus nascens, omnium peccata deleret. Unde et in consequentibus Ruth Moabitis ponitur, et Bethsabée uxor Uriae.

R. Benedixit te Dominus in virtute sua, * Quia per te ad nihilum redegit inimicos nostros.

V. (Hodie) Nomen tuum ita magnificavit Dominus, ut non recedat laus tua de ore hominum. Quia ...

Gloria Patri ... Quia ...

Lectio IX.

Jacob autem genuit Joseph. Hunc locum objecit nobis Julianus. Augustus de dissonantia Evangelistarum, cur Evangelista Matthaeus Joseph dixerit filium Jacob, et Lucas eum filium appellarit Heli: non intelligens consuetudinem Scripturarum, quod alter secundum naturam, alter secundum legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Moysen. Deo jubente, praeceptum, ut si frater aut propinquus absque liberis mortuus fuerit, alius

accipiat uxorem ad suscitandum semen fratris vel propinqui sui. Joseph virum Mariae. Cum virum audieris, suspicio tibi non subeat nuptiarum: sed recordare consuetudinis Scripturarum, quod sponsi viri, et sponsae vocentur uxores.

Te Deum laudamus.

DIE X. DECEMBRIS.

Tertia infra Octavam.

Semiduplex.

In I. Nocturno.

Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Thomae Archiepiscopi Valentini.

In Concept. B. M. V.

Lectio IV.

Non est facta in pondere et mensura Virgo. Omnibus dedit, omnia replevit. Et quemadmodum sol justitiae, Christus Deus noster, oriri facit lumen suum super bonos et malos: sic lumen indeficiens, Virgo sacratissima, radios évibrans misericordiae suae, omnibus indifferenter sese exorabilem, omnibus clementissimam praebet, omnium denique necessitates amplissimo quodam misereatur affectu. Omnibus omnia facta est; sapientibus et insipientibus copiosissima charitate debitoricem se fecit: o-

mnibus misericordiae sinum aperuit, ut de plenitudine ejus accipiant universi, captivus redemptionem, aeger curationem, tristis consolationem, peccator veniam, justus gratiam, Angelus laetitiam, denique tota Trinitas gloriam, Filii persona carnis humanae substantiam.

R. Fundamenta, ut supra.

Lectio V.

Lampas lucidissima, quantos laetificasti, quando divino splendore illustrato in utero matris immaculata apparuisti! Conceptio tua, Dei Genitrix Virgo, gaudium annuntiavit universo mundo. Merito epithalami praecentor ille a longe in ortu tuo, te intuitus: Quae, inquit, est ista, quae progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata? Sicut aurora valde rutilans in mundum prodiisti, o Maria, quando veri solis fulgore adumbrata in Conceptione tua immaculata fuisti. Ipse enim sol justitiae de te processurus, ortum tuum quadam matutina irradiatione praeveniens, in te suae lucis radios copiosissimae transfudit, quibus potestates tenebrarum, quas Eva produxerat, in fugam convertisti.

R. Nihil inquinatum.

Lectio VI.

Tu pulchra ut luna diceris,

eique non immerito compararis; illa enim omnium astrorum sola, Soli simillima, comparatione et candore venusta, inter millia astrorum Deo assistentium, omnigena puritate in coelo gloriosa praefulget. Tu ergo pulchra es ut luna, imo et pulchrior luna, quia tota pulchra es, et maculae, neque originalis neque actualis, umbra non est in te. Tu electa es ut sol. Ille, inquam, sol, solis conditor, ille electus est ex millibus virorum; tu electa ex millibus feminarum. Tu terribilis ut castrorum acies ordinata. An non horruerunt principes tenebrarum, quando viderunt praeter morem immaculate conceptam, armatura omni fortiore instructam contra se procedere feminam? Quin et in animatione tua acies validas spiritualium virtutum, et innumerabilium beatorum spirituum militiam delegatam fuisse, nullatenus ambigimus; utpote qui custodirent lectulum Salomonis purissimum, ne praeparatum aeterno Regi hospitium alienus hospes invaderet.

R. Beatam me dicent.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio VII. Cap. I.

Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham.

Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Expos. Evang. secundum Luc. cap. 3.

Ideo istos duos generis auctores Evangelista delegit: unum, qui promissum accepit de congregatione populorum; alterum, qui de generatione Christi oraculum consecutus est. Et ideo licet ordine sit successionis posterior, prior tamen quam Abraham in Domini generatione describitur: quia plus est promissum accepisse de Christo, quam de Ecclesia; quoniam Ecclesia ipsa per Christum. Ergo unus princeps generis secundum carnem, alter princeps generis secundum spiritum: alter secundum seminis gratiam, alter secundum populorum fidem; potior enim, qui salvat, eo, qui salvatur. Et ideo David filius dicitur: Liber generationis Jesu Christi filii David. Ejus enim primo loco debuit filius dici, cui dari filius est promissus; licet Apostolus etiam Abrahae Christum dicat esse promissum. Abrahae enim dictae sunt promissiones et semini ejus. Non dicit: Et seminibus; tanquam in multis, sed sicut in uno: Et semini tuo; qui est Christus: ut alteri proprietas generationis, principatus alteri deferatur.

R. Signum magnum.

Lectio VIII.

Illi delatum est, ut Jesus ejus filius diceretur: huic quasi principi, familiae gentiumque prerogativa servatur; ut ab Abraham generationis Dominicae manaret exordium. Qui enim fidei auctor est, ipsum asserere Scriptura quoque debuit divinae generationis auctorem. Unde et Lucas ad Deum putavit originem ejus esse referendam; quod verus Christi generator Deus sit, vel secundum veram generationem pater, vel secundum lavacri regenerationem mystici muneris auctor. Et ideo non a primo generationem ejus coepit describere; sed posteaquam baptismum ejus explicuit, auctorem omnium Deum per baptismum cupiens demonstrare, Christum quoque a Deo ordine manasse successionis asseruit: universa contexens, ut et secundum naturam, et secundum gratiam, et secundum carnem Dei filium demonstraret.

R. Benedixit te.

Lectio IX.

Quod vero per Salomonem Matthaeus generationem derivandam putavit, Lucas vero per Nathan: alter regalem, alter sacerdotalem Christi familiam videtur ostendere. Quod non ita accipere debemus, quod alterum altero verius, sed alter alteri pari fide et veritate concordet.

Fuit enim vere et secundum carnem regalis et sacerdotalis familiae: Rex ex Regibus, Sacerdos ex Sacerdotibus, licet oraculum non de carnalibus, sed de coelestibus exprimitur; quoniam et Rex in Dei virtute laetatur, cui iudicium a Patre Rege defertur, et Sacerdos est in aeternum secundum quod scriptum est: Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. Bene igitur uterque tenuit fidem, ut Matthaeus per Reges ductam originem comprobaret, et Lucas per Sacerdotes a Deo transmissam in Christum seriem generis deducendo, sanctiorem ipsam originem declararet.

Te Deum laudamus.

DIE XII. DECEMBRIS.

Quinta infra Octavam.

Semiduplex.

In I. Nocturno.

Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Bernardi Abbatís.

De 12 praerogativis B. M. V.

Lectio IV.

Mulier, inquit, amicta sole. Plane amicta lumine tanquam vestimento. Non percipit forte carnalis; nimirum spirituale est: stultitia illi videtur. Non sic videbatur Apostolo, qui dicebat:

Induimini Dominum Jesum Christum. Quam familiaris ei facta es, Domina! Quam proxima, imo quam intima fieri meruisti, quantum invenisti gratiam apud eum! In te manet, et tu in eo: et vestis eum, et vestiris ab eo. Vestis eum substantia carnis, et vestit ille te gloria suae majestatis. Vestis solem nube, sole ipsa vestiris. Novum enim fecit Dominus super terram, ut mulier circúmdaret virum, nec alium, quam Christum, de quo dicitur: Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in coelo, ut mulier sole apparet amicta. Denique et coronavit eum, et vicissim ab eo meruit coronari.

R. Fundamenta ejus.

Lectio V.

In capite, inquit, ejus corona stellarum duodecim. Dignum plane stellis coronari caput, quod et ipsis longe clarius micans, ornet eas potius, quam ornetur ab eis. Quidni coronent sidera, quam sol vestit? Sicut dies verni, ait, circúmdabant eam flores rosarum et lilia convallium. Nimirum laeva sponsi sub capite ejus, et jam dextera illius amplexatur eam. Quis illas aestimet gemmas, quis stellas nominet, quibus Mariae regium diadema compactum est? Supra hominem est, coronae hujus rationem exponere, indicare compositionem. Mihi sane singularis

rútilat fulgor, primo quidem in Mariae generatione, secundo in Angelica salutatione, tertio in Spiritus superventione, quarto in Filii Dei inenarrabili Conceptione.

R. Nihil inquinatum.

Lectio VI.

Quid ergo sidereum micat in generatione Mariae? Plane quod ex Regibus orta; quod ex semine Abrahæ; quod generosa ex stirpe David. Si id parum videtur, adde, quod generationi illi ob singulare privilegium sanctitatis divinitus noscitur esse concessa; quod longe ante eisdem Patribus coelitus re promissa; quod mysticis praesignata miraculis; quod oraculis praenuntiata prophetis. Hanc enim sacerdotalis virga, dum sine radice floruit; hanc Gedeonis vellus, dum in medio siccae áreae maduit; hanc Ezechielis visione orientalis porta, quae nulli unquam patuit, praesignabat. Hanc denique prae ceteris Isaias nunc virginem de radice Jesse orituram praenuntiabat, nunc evidentius virginem parituram. Merito signum hoc magnum in coelo apparuisse scribitur, quod tantó ante de coelo noscitur fuisse promissum.

R. Beatam me dicent.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio VII. Cap. I.

Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 2. in Matth. post initium.

Auditu quidem mirabile est, quod ineffabilis Deus, et qui nec sermonibus explicari potest, nec cogitationibus comprehendi. Patrique per omnia coequalis, per Virginis ad nos venit uterum, et fieri ex muliere dignatus est, et habere progenitores David et Abraham; et quid dico David et Abraham? etiam illas, quod magis stupendum est, feminas, quas paulo ante memoravi. Haec igitur audiens, mente consurge, nihilque humile suspicéris, sed potius propter hoc ipsum maxime mira re, quia, cum verus et dilectus Filius sit sempiterni Dei, etiam Filius David esse dignatus est, modo ut te filium faceret Dei: servum patrem habere dignatus est, ut tibi servo Patrem faceret ipsum Deum.

R. Signum magnum.

Lectio VIII.

Vides ab ipso statim principio, quam laeta sunt haec nuntia. Quodsi ámbigis de his, quae ad tuum spectant honorem: ab iis, quae illius sunt, etiam tua

disce credere. Quantum enim consequi potest humana ratio, multo est difficilius Deum hominem fieri, quam hominem Dei filium consecrari. Cum ergo audieris, quia Filius Dei filius sit et David et Abrahae, dubitare jam désine, quod et tu, qui filius es Adae, futurus sis filius Dei. Non enim semetipsum ita humiliasset, nisi nos esset exaltaturus. Natus est enim secundum carnem, ut tu nascerere spiritu; natus est ex muliere, ut tu desineres filius esse mulieris.

R. Benedixit te.

Lectio IX.

Propterea duplex facta generatio est, haec scilicet nostrae similis, illa nostram eminenter excedens. Quod enim natus ex femina est, et nobis cómpetit: quod vero non ex sanguine, neque ex voluntate carnis aut viri, sed ex Spiritu sancto, aliam nobis sublimiorem, futuramque et spritu consequendam generationem promittit. Sed alia quoque omnia ex simili diversitate constabant. Nam et baptisma profecto tale suscepit, quod haberet quidem aliquid veteris, haberet et novi. Quod enim baptizatus est a Propheta, expressit vetus; quod autem descendit Spiritus, adumbravit novum.

Te Deum laudamus.

DIE XIV. DECEMBRIS.

Septima infra Octavam.

Semiduplex.

In I. Nocturno.

Lectiones de Scriptura occurrente. Si autem hac die occurrat Feria Quatuor Temporum, leguntur Lectiones de Parabolis Salomonis: Ego Sapientia . . . ut in Breviario in die Octava cum RR. et VV. ut supra in Festo.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joannis Damasceni.

Serm. 2. in Nativ B. M. V.

Cum homo per immensam Dei bonitatem in rerum naturam edendus esset, in primis coelum extenditur, substernitur terra, suis mare terminis clauditur, ceteraque omnia, quibus útraque complenda essent, in universi ornatu una producta sunt. Tum postremum homo regio cultu in paradiso velut in virtutis schola ponitur, ac nisi violasset praeceptum, a vitali illo loco nunquam exulasset; cumque expers indumenti esset, nisi divinis consiliis obstitisset, haudquaquam in multis variisque affectionibus obnoxiam mutationem cecidisset, ut Dei monarchae loco plura numina coleret. Cunctis itaque, ut verbo expediam, interitioni deditis, mi-

serante Deo, ne quem suis ipse manibus formasset, in nihilum cederet, penitusque aboleretur, coelum aliud novum, terramque ac mare fábricat, in quibus propensiori consilio humanum genus reformaturus ipse caperetur, qui capi nusquam potest. Isthaec porro est beata multipliciterque celebranda Virgo.

R. Fundamenta ejus.

Lectio V.

1 rem miram! Coelum quidem est, cum velut ex penitissimis virginittatis thesauris Solem justitiae proferat: terra vero, ceu quae ex intemeratis lumbis vitae spicam edat: mare tandem, utpote quae ex uteri sui sinu spiritalem margaritam prodit. Nunc itaque nova ejus, qui capi nequit, creatura elúxit: universorum Regis regalis aula parata est, ejus, qui incomprehensibilis est, ratione utens, diversorium instructum. Quam mundus iste magnificus est! Quam stupenda creatio, quae virtutum arboribus venustatem habet, castitatis odóre fragrat, sensorum splendoribus claret, cunctisque bonis aliis nulla penuria fruitur; digna denique prorsus est, in qua Deus ad homines veniens inhabitet! Quin imó, inquit, mundus anterior quam maxime est admirabilis. Tum enim, cum creata sunt sidera, laudaverunt me voce magna Angeli mei, et praedicaverunt: nihil vero sic

Deo decens gratumque fuit, uti sancta omnibusque modis miranda Virgo.

R. Nihil inquinatum.

Lectio VI.

1 indulgentiae demissionem! Qui eximie bonus est, proprii figmenti proles audire non renuit, amore captus illius, quae creatis omnibus speciosior est, illam amplexus, quae coelestibus virtutibus dignitate praeit. De hac itaque summe admirabilis Zacharias ait: Gaude et laetare, filia Sion, quia ecce venio, et habitabo in medio tui, dicit Dominus. Sed et beatissimus Joël de eadem, ut quidem existimo, ita propémodum noscitur clamare: Confide, terra, gaude et laetare, quia magnificavit Dominus, ut faceret tibi. Terra namque est, in qua sacratissimus Moyses umbraticae legis calceamentum solvere ob gratiae commendationem jussus est. Terra est, in qua ille carne fundatus a Spiritu canitur, qui fundat terram super stabilitatem suam. Terra est, in qua nulla peccata e nata spina; secus vero per cujus germen illud potius evulsum est. Terra est, non uti prior maledicta, ac cujus fructus spinis ac tribulis horrescant; sed super quam benedictio Domini fuit, et cujus fructus ventris benedictus, ut sacro dictum est oraculo.

R. Beatam me dicent.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 1.

Liber generationis Jesu Christi, filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

De Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Unde supra, paulo post.

Qujus vero rei gratia librum ipsum generationis Christi vocat, ubi non sola utique generatio, sed tota prorsus ipsius mysterii dispensatio continetur? Quia totius scilicet dispensationis caput, radix atque principium omnium nobis in hoc consistit bonorum. Ut enim Moyses librum coeli appellavit ac terrae, cum certe non de coelo solum terraque loqueretur, sed de cunctis, quae inter ipsa subsistunt: ita etiam Evangelista ab ipso omnium fonte et capite bonorum librum vocavit.

R. Signum magnum.

Lectio VIII.

Qua vero de causa non eum ante filium Abrahae, et postea filium David nuncupavit? Non, sicut opinantur aliqui, ab inferioribus volens ad superiora con-

scendere. Ceterum fecisset, quod fecit et Lucas, nunc autem e contrario facit. Cur ergo commemoravit priorem David? Quia ipse procul dubio in omnium versabatur ore, ob insigne honoris et gloriae, ob ipsius quoque temporis spatia junctiora. Etsi enim utriusque promiserat Deus, sed tamen illud quasi antiquum reticebatur; hoc vero quasi novum et recens ab omnibus celebrabatur.

R. Benedixit te.

Lectio IX.

Ipsi namque Judaei dicunt: Nonne ex semine David, et Bethlehem castello, unde erat David, venit Christus? Nemo igitur illum filium Abrahae, sed omnes filium David nominabant: qui etiam honorabiliores quosque de sanctitate Reges, qui post David fuisse referuntur, ab illo omnes vocabant. Nec ipsi solum, verum etiam Deus: nam et Ezechiel et alii Prophetae dicunt, David surrecturum esse eis, atque venturum, non de illo utique mortuo jam loquentes, sed de iis, qui illius virtutem erant imitaturi. Propterea igitur a notiore interim et celebratiore persona sumit exordium, et tum demum ad antiquiorem recurrit parentem.

Te Deum laudamus.

DIE XV. DECEMBRIS.

In die Octava

IMMACULATAE CONCEPTIONIS
BEATAE MARIAE VIRGINIS.

Duplex.

In I. Nocturno.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Si autem hac die occurrat Feria Quatuor Temporum, leguntur Lectiones de Parabolis Salomonis: Ego Sapientia . . . ut in Breviario hac die cum RR. et XV. ut in Festo.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Hom. 2. super Missus est.

Lectio IV.

Laetare, pater Adam, sed magis tu, o Eva mater, exulta, qui sicut omnium parentes, ita omnium fuistis peremptores; et quod infelicius est, prius peremptores, quam parentes. Ambo, inquam, consolamini super filia, et tali filia; sed illa amplius, de qua malum ortum est prius, cujus opprobrium in omnes pertransivit mulieres. Instat namque tempus, quo jam tollatur opprobrium, nec habeat vir, quid causetur adversus feminam qui utique, dum se imprudenter excusare conaretur, crudeliter illam accusare non

cunctatus est, dicens: Mulier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Propterea curre, Eva, ad Mariam; curre mater ad filiam; filia pro matre respondeat; ipsa matris opprobrium auferat; ipsa patri pro matre satisfaciatur: quia ecce, si vir cecidit per feminam, jam non erigitur nisi per feminam.

R. Fundamenta ejus in montibus sanctis: * Diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

V. Gloriosa dicta sunt de te civitas Dei. Diligit . . .

Lectio V.

Quid dicebas, o Adam? Mulier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Verba malitiae sunt haec, quibus magis augeas, quam deleas culpam. Verumtamen sapientia vicit malitiam, cum occasione veniae, quam a te Deus interrogando elicere tentavit, sed non potuit, in thesauro indeficientis suae pietatis invenit: Redditur nempe femina pro femina, prudens pro fatua, humilis pro superba; quae pro ligno mortis gustum tibi porrigat vitae, et pro venenoso cibo illo amaritudinis, dulcedinem pariat fructus aeterni. Muta ergo iniquae excusationis verbum in vocem gratiarum actionis, et dic: Domine, mulier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno vitae, et comédi; et dulce factum est super mel ori meo, quia in ipso vivificasti me. Ecce

enim ad hoc missus est Angelus ad Virginem. **O** Feminam singulariter venerandam, super omnes feminas admirabilem, parentum reparatricem, posteriorum vivificatricem!

R. Nihil inquinatum in eam incurrit: * Candor est lucis aeternae, speculum sine macula.

V. Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus. Candor . . .

Lectio VI.

Quam tibialiam praedixisse Deus videtur, quando ad serpentem ait: Inimicitias ponam inter te et mulierem? Et si adhuc dubitas, quod de Maria dixerit, audi, quod sequitur: Ipsa conteret caput tuum. Cui haec servata victoria est, nisi Mariae? Ipsa proculdubio caput contrivit venenatum, quae omnimodam suggestionem, tam de carnis illecebra, quam de mentis superbia, deduxit ad nihilum. Quam vero aliam Salomon requirebat, cum dicebat: Mulierem fortem quis inveniet? Noverat quippe vir sapiens hujus sexus infirmitatem, fragile corpus, lubricam mentem. Quia tamen et Deum legerat promississe, et ita videbat congruere, ut, qui vicerat per feminam, vinceretur per ipsam, vehementer admirans ajebat: Mulierem fortem quis inveniet? Quod est dicere: Si ita de manu feminae pendet et nostra omnium sa-

lus, et innocentiae restitutio, et de hoste victoria: fortis omnino necesse est, ut provideatur, quae ad tantum opus possit esse idonea.

R. Beatam me dicent omnes generationes, * Quia ancillam humilem respexit Deus.

V. Ornatam monilibus filiam Jerusalem Dominus concupivit. Quia . . .

Gloria Patri . . . Quia . . .

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 1.

Liber generationis Jesu Christi, filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

De Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Unde supra paulo post.

Duo sunt, quae pariunt quaestionem. Unum, quae causa sit, ut in generationum catalogo Virgo sileatur; alterum vero, qua ratione Joseph memoretur, cui certe nihil cum Christi generatione est commune. Videtur enim et unum abundare, et alterum deesse. Quid ergo dicemus? Quod utique primum illud necesse fuerit memorari, quemadmodum ex David Virgo descenderit. Unde hoc itaque discemus? Audi ad Gabriel loquentem Dominum: Vade ad Virginem desponsatam viro, cui

nomen Joseph, ex domo et familia David. Quid vis audire manifestius, cum ex domo et familia David illam Virginem esse cognoscas?

R. Signum magnum apparuit in coelo, Mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus, * Et in capite ejus corona stellarum duodecim.

V. Filia Sion tota formosa et suavis est. Et in capite...

Lectio VIII.

Non erat mos apud Hebraeos, generationum catalogum per feminas texere. Ut ergo et morem custodiret, neve in ipso statim principio videretur antiqua destruere, et nobis Virginem certius indicaret: parentes ejus reticens atque majores, de Joseph generatione non tacuit. Sive enim haec fecisset in Virgine, novitatis non effugisset invidiam: sive Joseph reticuisset, non agnosceremus, ex qua tribu Virgo subsisteret. Ut ergo nos discernere, quae esset Maria, vel unde, et consuetudo legis permaneret immobilis, generationum catalogum usque ad sponsum ejus perduxit, ac

de domo illum David esse monstravit.

R. Benedicat te Dominus in virtute sua, * Quia per te ad nihilum redegit inimicos nostros.

V. (Hodie) Nomen tuum ita magnificavit Dominus, ut non recedat laus tua de ore hominum. Quia...

Gloria Patri... Quia...

Lectio IX.

Hoc enim declarato, illud quoque pariter ostendit, quod scilicet inde esset et Virgo, quia utique nequaquam justus iste pateretur, uxorem sibi aliunde, quam unde lex praecipiebat, eligere. Possumus vero aliam quoque et altiorum quidem proferre rationem, ob quam parentes Virginis praetermissi sunt. Sed quae ea est? Noluit Evangelista recenti adhuc tempore novi illius admirandique partus Judaeis esse manifestum, quod Christus natus fuisset ex Virgine. Neque proprius noster hic sermo est, sed a nobis de Patrum atque insignium virorum traditione susceptus.

Te Deum laudamus.

OFFICIUM

DE IMMACULATA CONCEPTIONE B. V. MARIAE.

Duplex.

Ex Indulto Ritu duplici recitandum per Germaniam singulis anni Sabbatis, Officio novem Lectionum (etiam translato) aut Dominicæ anticipatæ non impeditis, exceptis Sabbatis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum ac Vigiliis.

Hoc Officium per annum erit idem, quod supra in Festo, præter sequentia.

In I. Nocturno Lectiones, de Scriptura occurrente, cum RR. et VV. ut supra in Festo.

In II. et III. Nocturno leguntur Lectiones, ut infra ordine mensium disponuntur.

Pro mensibus.

JANUARIO & FEBRUARIO.

Lectiones II. et III. Nocturni ut in secunda die infra Octavam (die 9. Decembris), pag. 5—7.

Pro mensibus.

MARTIO & APRILI.

Lectiones II. et III. Nocturni ut in tertia die infra Octavam (die 10. Decembris), pag. 7—10.

Pro mensibus.

MAJO & JUNIO.

Lectiones II. et III. Nocturni ut in quinta die infra Octavam (die 12. Decembris), pag. 10—12.

Pro mensibus.

JULIO & AUGUSTO

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joannis Damasceni.

Serm. 1. in Nativ. B. M. V.

Lectio IV.

Ⓢ Joachim et Annae sanctissima filia, quæ principatibus et potestatibus, ignisque maligni telis latuisti: quæ in Spiritus thalamo versata es, et sine macula custodita, ut sponsa Deinaturaque Dei mater esses! O sacratissima filia, quæ in maternis ulnis cerneris, apostaticisque virtutibus formidabilis es! O sacratissima filia, quæ matris uberibus lactaris, atque ab Angelis undique cingeris! O chara Deo filia, parentum decus, quam, ut abs te vere dictum est, generationes omnes beatam dicent! O digna Deo filia, humane venustas naturæ, primiginæ parentis Evæ emendatio! Tuo namque partu, quæ ceciderat, erecta est. O sacrosancta filia, feminarum gloria! Quamvis enim prima Eva prævaricationis rea extiterit, ac per eam mors, dum illa serpenti adversus primum parentem inserviret, ingressa sit; attamen Maria divinæ obsequens voluntati deceptorem anguem ipsa dece-

pit, ac mundo immortalitatem
invenit.

R. Fundamenta ejus.

Lectio V.

Vere res omnes conditas dignitate antecelluisti. Nam ex te sola summus ille opifex partem assumpsit, massae nostrae primitias. Caro ejus ex tuis sanguinibus concreta fuit. Quin Deus ex tuis mamillis lac suxit, tuaque labia Dei labiis cohaeserunt. O miracula, mentis captum et sermonem excedentia! Dignitatem tuam praecognoscens universorum Deus, te proinde dilexit, dilectamque praedestinavit, atque extremis temporibus produxit, ac Deiparam matrem, suique Filii ac Verbi nutritiam fecit. Laetare, beata Anna, quod feminam pepereris. Haec enim femina Dei mater natura est, porta lucis, fons vitae, et feminarum crimen abolevit. Hujus feminae vultum deprecabuntur omnes divites plebis. Feminam hanc Reges gentium muneribus oblati adorabunt. Hanc feminam Deo universorum Regi offeres, virtutum tanquam fimbriis aureis circumamictam elegantia, sanctique Spiritus gratia ornatam, cujus gloria ab intus.

R. Nihil inquinatum.

Lectio VI.

O divinum vivumque simulacrum, cujus conditor Deus pul-

chritudine delectatus est, quod mentem quidem divinitus gubernatam habet, Deoque soli ad dictam; cupiditatem vero omnem ad id, quod solum expetendum est et amore dignum, intentam; iram autem contra peccatum dumtaxat ejusque parentem. Vitam natura potiozem habebis. Habebis autem non tibi ipsa; quippe quae non tui ipsius causa genita sis. Quocirca Deo hanc habebis, cujus gratia in mundum produisti, ut orbis universi saluti obsequaris, Deique antiquum consilium, nimirum incarnationis Verbi, ac nostrae deificationis per te impleatur. Appetitus tuus divinis sermonibus nutrietur, hisque pinguesces tanquam oliva fructifera in domo Dei; tanquam lignum plantatum secus decursus aquarum Spiritus; tanquam vitae lignum, quod fructum vitae dedit praefinito suo tempore; Deum scilicet incarnatum, et aeternam universorum vitam. Cogitatum omnem alumnus habens et animae proficuum, ac supervacaneum omnem et animis exitiosum prius réprobans, quam eum degustes. Tota thalamus Spiritus, tota civitas Dei vivi, quam laetificant fluminis impetus, sancti inquam Spiritus gratiarum fructus. Tota pulchra, tota Deo propinqua; haec enim Cherubim superans, et super Seraphim evecta, proxima Deo extitit.

R. Beatam me.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 1.

Liber generationis Jesu Christi, filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

De Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 1. Comm. in Matth.

Jacob autem genuit Joseph. Hunc locum objecit nobis Julianus Augustus de dissonantia Evangelistarum, cur Evangelista Matthaeus Joseph dixerit filium Jacob, et Lucas eum filium appellavit Heli: non intelligens consuetudinem Scripturarum, quod alter secundum naturam, alter secundum legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Moysen, Deo jubente, praeceptum, ut, si frater aut propinquus absque liberis mortuus fuerit, alius accipiat uxorem ad suscitandum semen fratris vel propinqui sui.

R. Signum magnum.

Lectio VIII.

Joseph virum Mariae. Cum virum audieris, suspitio tibi non subeat nuptiarum: sed recordare consuetudinis Scripturarum, quod sponsi viri, et sponsae vocentur uxores. Et a transmi-

gratione Babylonis usque ad Christum generationes quatuordecim. Numera a Jechonia usque ad Joseph, et invenies generationes tredecim. Quartadecima ergo generatio in ipsum Christum reputabitur. Christi autem generatio sic erat.

R. Benedixit te.

Lectio IX.

Quaerat diligens lector et dicat: Cum Joseph non sit pater Domini Salvatoris, quid pertinet ad Dominum generationis ordo deductis usque ad Joseph? Cui respondebimus primum, non esse consuetudinis Scripturarum, ut mulierum in generationibus ordo texatur; deinde, ex una tribu fuisse Joseph et Mariam, unde ex lege eam accipere cogebatur ut propinquam: et quod simul censentur in Bethlehem, ut de una videlicet stirpe generati.

Te Deum laudamus.

**Pro mensibus
SEPTEMBRI & OCTOBRI.**

Lectiones II. et III. Nocturni ut in septima die infra Octavam (die 14. Decembris), *pag. 12. — 14.*

**Pro mensibus
NOVEMBRI & DECEMBRI.**

Lectiones II. et III. Nocturni ut in Die Octava (15. Decembris), *pag. 15 — 17.*

